

رولان بارت

رولان بارت

ترجمه‌ی پیام یزدانجو

فهرست

اسم‌های خاص	۶۴	یادداشت مترجم	۹
درباره‌ی حماقت	۶۵	تصویرها	۱۱
عشق به یک ایده	۶۶	کنشی / واکنشی	۵۳
دوشیزه‌ی طبقه‌ی متوسط	۶۶	صفت	۵۳
آماتور	۶۷	Rahenti	۵۴
انتقاد برشت از ر. ب.	۶۷	غرفت همانندی	۵۴
اخاذی از راه نظریه	۶۹	روی تخته‌سیاه	۵۶
چاپلین	۶۹	پول	۵۷
اشیاع سینما	۷۰	کشتنی آرگو	۵۸
خاتمه‌ها	۷۱	نخوت	۵۹
انطباق	۷۱	سیماچی طالع‌بینان	۶۰
تطبیق دادن انگیزه است	۷۴	پذیرش، نه انتخاب	۶۱
حقیقت و انسجام	۷۵	حقیقت و یقین	۶۱
معاصر چه؟	۷۵	نامکان	۶۲
تعجیل مبهم از قرارداد	۷۵	خودپذیرابی	۶۲
ضدزمان	۷۷	واگن پشتی	۶۳
تن من وجود دارد	۷۷	آن وقت‌ها که «گرفتنا» بازی می‌کردم ...	۶۴
تن متکثر	۷۸		

ابونواس و استعاره ۱۶۳
تمثیل‌های زبان‌شناختی ۱۶۳
میگرن‌ها ۱۶۴
از مدافعتاده ۱۶۵
وارتفنگی کلمات کبیر ۱۶۵
ساق پای رقصاه ۱۶۶
سیاست/ اخلاق ۱۶۷
مُدوّاژه ۱۶۸
ارزش‌واژه ۱۶۸
رنگ‌واژه ۱۷۰
واژه‌های مانمانند ۱۷۱
واژه‌ی فرابردی ۱۷۱
واژه‌ی بینایین ۱۷۲
امر طبیعی ۱۷۲
Neuf / Nouveau ۱۷۳
امر ختنا ۱۷۴
فعال/ منفعل ۱۷۵
تطبیق ۱۷۶
نومن ۱۷۷
گذر ابژه‌ها در سخن ۱۷۷
بوها ۱۷۸
از نوشتار تاثیر ۱۷۹
«همان طور که می‌دانیم» ۱۸۱
ماتی و شفافی ۱۸۱
پادنیاد ۱۸۲
وانهدان خاستگاه‌ها ۱۸۳
نوسان ارزش ۱۸۴
ناسازه ۱۸۴
محرك ظرفیت پارانویا ۱۸۵
سخن گفتن/ بوسیدن ۱۸۵
تن‌های در گذر ۱۸۶
بازی، تقلید تمسخرآمیز ۱۸۷
چهل تکه ۱۸۸
ریاکاری؟ ۱۲۵
ایده همچون سرخوشی ۱۲۵
ایده‌های بدفهمیده ۱۲۶
حکم ۱۲۶
ایندنولوژی و زیباشناسی ۱۲۷
تصویرستان ۱۲۸
متفاوت‌نما ۱۴۰
تأثیرپذیری چیست؟ ۱۴۰
ابزار دقیق ۱۴۱
درنگ: یادکردها ۱۴۱
احمق؟ ۱۴۴
ماشین نوشت ۱۴۵
روزه‌داری ۱۴۵
نامه‌ای از جلالی ۱۴۶
ناسازه همچون سرخوشی ۱۴۷
سخن سرمست‌کننده ۱۴۸
تحقیق ۱۴۸
کار کلام ۱۵۰
هراس از زبان ۱۵۱
زبان مادری ۱۵۱
قاموس ناخالص ۱۵۲
من دوست دارم، من دوست ندارم ۱۵۳
ساختار و آزادی ۱۵۴
قابل قبول ۱۵۵
خواندنی، نوشتني، و ورای آن‌ها ۱۵۵
ادیبات همچون سامانه ۱۵۶
کتاب خویشتن ۱۵۷
رگبار ۱۵۸
روشنی ۱۵۸
ازدواج ۱۵۹
خطاطه‌ای از دوران کودک ۱۶۰
صبح زود ۱۶۰
مدوسا ۱۶۱

در واقع ۱۰۷
اروس و تاتر ۱۰۸
گفتگوی زیبایی‌شناختی ۱۰۹
وسوشه قوم‌شناختی ۱۰۹
ریشه‌شناسی‌ها ۱۱۰
خشونت، بداحت، طبیعت ۱۱۱
طرد ۱۱۱
سلین و فلورا ۱۱۲
معافیت از معنا ۱۱۳
خيال، نه خواب ۱۱۴
یک فانتزی جلف ۱۱۵
مراجعة بهسان مضحكه ۱۱۵
حسنگی و سرحالی ۱۱۶
داستان ۱۱۸
انگاره‌ی دوگانه ۱۱۸
عشق، جنون ۱۱۹
جعلیات ۱۲۰
فوریه یا فلوربر؟ ۱۲۱
دایره‌ی قطعات ۱۲۱
قطعه همچون توهם ۱۲۴
از قطعه‌نویسی تا یادداشت‌نویسی ۱۲۴
لیکور توت‌فرنگی ۱۲۵
فرانسوی ۱۲۶
غلطه‌های تایپی ۱۲۷
لرزه‌ی معنا ۱۲۷
استنباط آتی ۱۲۹
چپ‌دست ۱۲۹
ژست‌های ایده ۱۳۰
مغایک ۱۳۰
علاقه به الگوریتم‌ها ۱۳۱
و اگر نخواهند باشمن ۱۳۲
مخالف‌خوانی و خشونت ۱۳۲
تصویرستان تنهایی ۱۳۴
استخوان دندن ۷۸
منحنی محال انگاره ۷۹
جفت‌واژه‌های ارزشی ۸۰
خامی مضاعف ۸۰
تلاشی/ تخریب ۸۱
الاهم ۸۲
دستان ۸۲
رابطه‌ی خاص ۸۴
تحطف از تخطی ۸۵
درجه‌ی دوم و دیگر درجات ۸۵
دلالت صریح در مقام حقیقت زبان ۸۶
صدای او ۸۷
جداسازی ۸۸
دیالکتیک ۸۸
تکثر، تفاوت، تعارض ۸۹
تمایل به تقسیم ۹۰
وقت پانو زدن، انگشت‌گذاری ۹۰
چیز ناجور ۹۱
همسازه/ ناسازه ۹۲
پرواوه ۹۲
دوبهلوی‌ها ۹۳
زاویه‌دار ۹۵
پژواک سرا ۹۶
نوشتار با سبک آغاز می‌شود ۹۷
اوتوپیا برای چیست؟ ۹۹
نویسنده همچون خیال ۱۰۰
سوژه‌ی جدید، علم جدید ۱۰۲
توبی، الیز عزیز؟ ۱۰۲
حذف ۱۰۳
نشان، مضحكه‌بازی ۱۰۴
جامعه‌ی فرستنده‌ها ۱۰۴
برنامه‌ی روزانه ۱۰۵
زندگی خصوصی ۱۰۶

من زبان را می بینم ۲۱۲	رنگ ۱۸۸
برخلاف این ۲۱۳	شخص منقسم؟ ۱۸۸
ماهی مرکب و رنگ اش ۲۱۴	جزء نما ۱۹۰
طرح کتابی درباره میل جنسی .. ۲۱۶	باتای، هراس ۱۹۰
شهوانی بودن ۲۱۶	مرحله ها ۱۹۱
پایان خوش میل جنسی؟ ۲۱۷	تأثیر مثبت یک عبارت ۱۹۲
متغیر بهسان اتوپیا ۲۱۸	متن سیاسی ۱۹۴
در دلالت، سه چیز ۲۱۹	البا ۱۹۴
فلسفه ای ساده‌انگارانه ۲۲۰	نظمی که من دیگر به خاطر ندارم . ۱۹۵
میمونی در میان میمونها ۲۲۰	اثر بهسان چندگاری ۱۹۵
تقسیم اجتماعی ۲۲۱	زبان روحانی ۱۹۶
من، خودم ۲۲۱	سخن پیش‌بینی‌پذیر ۱۹۶
بی‌سیاست ۲۲۳	کتاب‌هایی برای نوشتن ۱۹۷
تعین چندوجهی ۲۲۴	رابطه با روان‌کاوی ۱۹۸
ناشنوایی نسبت به زبان خود ۲۲۴	روان‌کاوی و روان‌شناسی ۱۹۸
نمادشناسی دولت ۲۲۵	«این چه معنایی دارد؟» ۱۹۸
متن بهسان علامت ۲۲۵	کدام استدلال؟ ۱۹۹
نظام/نظام‌شناسی ۲۲۷	پسرفت ۲۰۱
راهکار/راهبرد ۲۲۷	بازتاب ساختاری ۲۰۲
بعدها ۲۲۷	سلطنت و پیروزی ۲۰۲
تل کل ۲۳۱	فسخ سلطنت ارزش‌ها ۲۰۳
آن‌چه آب و هوامی کند ۲۳۲	چه چیز بازنمایی را محدود می‌کند؟ ۲۰۵
ارض موعود ۲۳۲	بازارآوری ۲۰۵
مخام قاطی کرده ۲۳۳	کامیاب/ناکام ۲۰۵
نتائر ۲۳۴	انتخاب لباس ۲۰۶
مضمون ۲۳۵	ضریانگ ۲۰۷
تبديل ارزش به نظریه ۲۳۶	بگذار بداند ۲۰۷
قصر ۲۳۶	بین سلامانکا و بایادولید ۲۰۸
هیولای کلیت ۲۳۷	تمرین آکادمیک ۲۰۸
گاهشمار زندگی ۲۴۰	دانش و نوشتار ۲۰۹
شرح تصویرها ۲۴۳	ارزش و دانش ۲۰۹
آثار یادشده ۲۴۶	مشاجره ۲۱۰
	علم دراماتیک شده ۲۱۱

در آغاز، چند تصویر: این‌ها پاداش‌های نویسنده به خود، به خاطر پایان بردن این کتاب، اند. لذتی که می‌برد از جنس شیفتگی (و بنابراین کمابیش خودخواهانه) است. من تنها تصاویری را آورده‌ام که مجذوب‌ام می‌کنند، بی‌که بداینم چرا (این‌گونه نادانی ذات شیفتگی است، و آن‌چه درباره‌ی هر تصویر خواهم گفت هرگز چیزی جز گفته‌های خیالی نخواهد بود).

از قضا، تنها تصاویر دوران جوانی‌ام را شیفتگی خود می‌کنند. نه شبابی ناشاد، اسیر احساساتی که احاطه‌ام کرده بودند، که ایامی آزارنده، با انزوا و مضیقه‌های مادی‌اش. پس نه نوستالژی نسبت به دوره‌ی شادکامی، که چیزی پیچیده‌تر است که مرا مسحور این عکس‌ها می‌کند.

آن‌گاه که در این نظره هر تصویر را یک موجود مجزا بیانگاریم، از آن ابزه‌ی لذت بی‌درنگ و بی‌واسطه‌ای بسازیم، این تصویر دیگر ارتباطی به بازتاب، هرچند رؤیاگوئی، یک هویت نخواهد داشت؛ این نظره مجروه و مفتون نمودی می‌شود که جزء‌جه و ریخت‌نما نیست (من هیچ‌گاه شبیه خودم نیستم) بلکه بیش‌تر سازه‌نما است. چنین صورت خیالی، که کل حیطه‌ی روابط با پدر و مادر را پوشش می‌دهد، همچون یک رسانه عمل کرده، مرا درگیر رابطه‌ای با نهاد تنام می‌کند: نوعی رؤیایی به هم ریخته که اجزایی چون این‌ها دارد: دندان‌ها، موها، بینی، لاغری، پاهایی در جوراب‌های ساق‌بلند، که به من تعلق ندارند، هرچند به کس دیگری جز خودم هم تعلق ندارند: این‌جا احساس انسی آشوبنده می‌کنم: شقاق سوزه را می‌بینم (همان‌چه را که او درباره‌ی آن هیچ نمی‌تواند بگوید). این است که عکس دوران کودکی هم کاملاً پیوسته است (عکسی است که باطنًا تن مرا به نمایش می‌گذارد) و هم کاملاً ناپیوسته (این عکس متعلق به «من» نیست).

پس در این‌جا، در لابه‌لای این «رمان‌خانوادگی»، تنها صورت‌بسته‌ای از پیشینه‌ی این تن را خواهید یافت – تنی که راه خود را به سوی کار و لذت

نوشتار می‌گشاید. چه، معنای نظری این حدگذاری همین است: نمایش دوران آن روایت (آن خیال‌خانه یا تصویرستان – *imaginare*) در جوانی سوژه خاتمه می‌یابد: تنها زیست‌نگاشت ممکن زیست‌نگاشت یک زندگی بی‌حاصل است. آن زمان که حاصلی به بار می‌آورم، آن زمان که می‌نویسم، این خود متن است که (خوش‌بختانه) استمرار روایت‌ام را از من سلب می‌کند. متن نمی‌تواند هیچ‌چیزی را واگویه کند؛ این متن تن را در جایی دیگر می‌یابد، جایی دور از این شخص خیالی که من ام، متن معطوف به نوعی زبان بی‌حافظه، که البته زبان مردم، زبان توده‌ی ناسوبزکتیو (یا سوژه‌ی عمومیت یافته) است، حتاً اگر من همچنان خود را با شیوه‌ی نوشتارم از آن‌ها جدا نگه دارم.

به این ترتیب، این خیال‌خانه تصویرها با آغاز زندگی حاصل‌بخش (که برای من مقارن با ترخیص ام از آسایشگاه مسلولان بود) خاتمه خواهد یافت. آن‌گاه خیال‌خانه یا تصویرستانی دیگر ایجاد می‌شود: نوشتار. و برای آن که این خیال‌خانه جایگزین آن دیگری شود (که مقصود این کتاب هم همین است)، بی‌این که به هیچ رو به بازنمودی از زندگی خصوصی و پایگاه اجتماعی فرد مقید شده، به انتکای آن اعتبار یافته، یا به موجب آن توجیه شود، برای آن که این تصویرستان اصالتاً آزاد باشد، دیگر هیچ نشانه‌ی مصوری در کار نخواهد بود، متن کار خود را بدون تصویری پی می‌گیرد، مگر تصاویر مخلوق آن دستی که می‌نویسد.

طلب عشق